

ضعف اطلاعات درباره اعتقادات فِرَق، به وحدت لطمه می‌زند

حجت‌الاسلام فرمانیان، با اشاره به اهمیت شکل‌گیری وفاق و وحدت بین امت اسلام اظهار کرد: معضل جامعه امروز ما و حتی جامعه نخبگانی این است که از اعتقادات فِرَق و مذاهب دیگر هیچ اطلاعاتی ندارند و یا بعضا اطلاعات غلط دارند و همین مساله باعث بروز اختلافات و عدم تحقق وحدت می‌شود.

با اشاره به اینکه چندین دسته از عوامل در تخریب وحدت میان مسلمین دخیل بوده و تاثیرگذار هستند، اظهار کرد: نخستین دسته به مسایل اعتقادی باز می‌گردد که منجر به تنش و دور شدن مسلمین از یکدیگر شده‌اند اما اصلی‌ترین عامل در تخریب وحدت این مساله نیست بلکه موضوع دیگری است، معضل جامعه امروز ما و حتی جامعه نخبگانی این است که از اعتقادات فِرَق و مذاهب دیگر هیچ اطلاعاتی ندارند و یا بعضا اطلاعات غلط دارند و همین مساله باعث بروز اختلافات و عدم تحقق وحدت می‌شود.

عضو هیأت علمی دانشگاه ادیان و مذاهب ادامه داد: اختلافات اعتقادی باعث تخریب وحدت شود، برای مثال وقتی سُنّی می‌خواهد شیعه را تعریف کند می‌گوید فرقه منحرفی است که «عبدالله بن سبا» ساخته است! حال تصور کنید وقتی اولین قدمی که در شناخت شیعه برداشته می‌شود کج باشد تا ثریا می‌رود دیوار کج؛

همچنین عقایدی نسبت داده می‌شود که واقعیت ندارند، از جمله اینکه عبداً بن سبا یهودی است و چون او یهودی است لذا عقاید یهودیت در شیعه آمده است؛ از سوی دیگر همین نگاه را شیعه نسبت به اهل سنت دارد و موارد متعددی را به آنها نسبت می‌دهد از جمله اینکه عقاید اهل سنت همه از اسرائیلیات گرفته شده و یهودی‌ها این عقاید را برای شیعه ساخته‌اند، بنابراین دو طرف به یکدیگر تهمت می‌زنند؛ من تعجب می‌کنم از اینکه چنین افرادی که اینگونه درباره مذاهب اظهار نظر کرده و موضوعات غیرواقعی را رواج می‌دهند و حتی رسانه دارند و کل تاریخ اسلام را به گونه‌ای تعریف می‌کنند که گویی یک تیم یهودی پشت صحنه نشسته و تاریخ اسلام و خلفا را مدیریت می‌کند!

این پژوهشگر ادامه داد: برای مثال در مورد حضرت امیر(ع) و عایشه گفتند عبداً بن سبا از بیرون میدان همه چیز را مدیریت می‌کرد و دو طرف سپاه در واقع به او گوش می‌دادند، این در ماجرای جنگ صفین و جمل مطرح شده است و همه این ماجرا از آنجا نشأت می‌گیرد که نمی‌خواهند بپذیرند بین خود صحابه اختلاف افتاده و برای اینکه این اختلاف را توجیه کنند در تاریخ دست می‌بزنند و به نوعی فضای این چنینی ایجاد می‌کنند و می‌گویند ببینید که در تاریخ چگونه واقعیت بیان شده است، صحابه با یکدیگر روابط حسنه‌ای داشتند و یهودیت بود که در این میان برای این اختلاف افکنی‌ها با توجه به آن پیشینه دست داشت.

حجت الاسلام فرمانیان با اشاره به اینکه همه این مسائل در نوع نگاه من شیعه به اهل سنت و اهل سنت به من شیعه تاثیر دارد، خاطر نشان کرد: جالب است که اهل سنت نیز به ما همین نگاه را دارند و برخی موارد را برجسته می‌کنند، مثلاً در تفکر اصول فقهی دو سه نفر از علمای اهل سنت بحث «تصویب» را مطرح کردند و همان را واقع قرار می‌دهند، در مقابل شیعه می‌گوید اهل سنت قایل به تصویب هستند و ما را جزو مخطئه می‌دانند در حالیکه اکثر قریب به اتفاق اهل سنت مخطئه هستند، اما همان‌طور که گفتم هر دو طرف اقوال شاذ را از یکدیگر می‌گیرند و کلیت یکدیگر را زیر سوال می‌برند.

وی گفت: جالب‌تر اینکه در چنین شرایطی و در این بین عوامل سیاسی و رسانه‌ای هم اضافه شده و مثلاً رسانه‌ای می‌آید و یک مساله را برجسته کرده و سایرین هم به میدان می‌آیند، برای مثال اکنون دعوای ایران شیعی با عربستان و هابی پشت پرده رسانه می‌آید و پول‌های هنگفتی هم خرج می‌شود تا بگویند شیعه مشرک و کافر است؛ از سوی دیگر ما نیز بیکار ننشسته و نسبت‌های مختلفی را به اهل سنت می‌دهیم لذا از جمله مهمترین عوامل موثر در این بین عدم شناخت درست از یکدیگر است، عجیب‌تر آنکه وقتی کسی اظهار نظری بر اساس رویکرد پژوهشی خود ارائه می‌کند می‌گویند نظرات او اشتباه است و ماجرا از سوی این شخص درک نشده است! این مساله تا جایی پیش رود که حتی فردی (از هر دو جریان) کتاب و منبع موثق

به دستش می‌رسد و باور نمی‌کند؛ مثلاً می‌گویند شیعه قایل به تحریف قرآن است!

این پژوهشگر ادامه داد: من همیشه گفته‌ام برخی رسانه‌ها شایعات را پخش می‌کنند، تو گویی مباحثی که نشأت گرفته از شایعات است برای آنها جذابیت بیشتری دارند، عوام نیز بعضاً اینگونه هستند و به نظرم باید این مساله را روانشناسی کرد، غرض اینکه تمام این مسایل در تخریب وحدت بین مسلمین تاثیر دارد چراکه ممکن است هر مطلب غیرواقعی بیان و از سوی این رسانه‌ها دامن زده شود.

وی ادامه داد: اگر بخواهم مثالی را مطرح کنم به این مساله اشاره می‌کنم که اتفاقاً در کانال خود نیز در پستی به آن پرداخته‌ام؛ مساله این است که هیچ کرسی شیعه‌شناسی در اسرائیل نداریم و استناد من در مورد این مساله که مطرح کردم به کتابی بوده که در دارالحدیث به نام «اسلام‌پژوهی در اسرائیل» منتشر و در این اثر صراحتاً به این مساله اشاره شده که چیزی به اسم مطالعات شیعه‌شناسی در اسرائیل نداریم، اما جالب است تمامی کسانی که مرا خطاب قرار داده‌اند و گفته‌اند که اتفاقاً چنین مطالعاتی هست و تو خبر نداری؛ خودشان ادعای دیگری داشتند! از جمله در همین اثر که اشاره کردم این موضوع مطرح شده بود و من نیز در پاسخ گفتم شما در کتاب خودتان این مساله را مطرح کردید و حال چنین می‌گویید اما جالب این بود که گفتند درست نیست! همین می‌شود که شایعات گسترش پیدا می‌کنند.

وی افزود: گویی همه دست به دست یکدیگر داده‌اند که تقریباً تخریب کنند که به نظر من این مساله برای استکبار جهانی یک فرصت است چراکه آنها برای مثال تعامل بین کشور ما و عربستان و کلاً جهان اسلام را دوست ندارند و نمی‌خواهند مسلمین با هم رفیق باشند و لذا در این زمینه سرمایه‌گذاری کرده و کمک هم می‌کنند تا این تفرقه را گسترش دهند؛ بنابراین اگر می‌خواهیم امت واحد باشیم باید به بسیاری از مسایل بپردازیم؛ کسانی که مسئولیت دارند باید به موضوعات متعددی که در این عرصه مطرح می‌شود توجه کنند؛ برای ملموس‌تر شدن بحث مثالی را مطرح می‌کنم، هر دفعه که ارتباط ما با حماس بهتر می‌شود ناگهان مجموعه‌ای شاکی از فلسطین سر بر می‌آورند، مشخص است که استکبار پشت این ماجرا است و پشت‌بند این مساله التهابات رسانه‌ای شکل می‌گیرد تا جایی که سیاسیون نمی‌توانند دوباره فضا را تلطیف کنند و گویی وحدت و تقریب همواره در حاشیه است.

عضو هیأت علمی دانشگاه ادیان و مذاهب با تاکید بر اینکه مسائل سیاسی، کلامی، تاریخی، اجتماعی، قومیت و مذهب همواره در تحقق وحدت در امت اسلام تاثیر بسزایی داشته و دارند، خاطرنشان کرد: برای مثال شاهد بودیم وقتی فضا در مصر به سمت رای مردم پیش رفت، کشورهای عربی همه دست به دست هم دادند و کمتر از دو سال شرایط به حالت عادی بازگشت.

حجت الاسلام فرمانیان گفت: پیامبر مکرم اسلام(ص) همواره بر ایجاد وحدت بین مسلمانان تاکید داشتند و مسلمین را از پراکندگی بر حذر می داشتند، بنابراین مهمترین وظیفه امت در جهان امروز آن است که با تعامل با یکدیگر از دامن زدن بر اختلافات دوری کنند.

منبع: xk7Xg/news.shabestan